

**SYNTA||XIS LINGVAE GRAECAE,|| IOANNE VARENNIO ||
Mechliniensi Au||tore.|| PRAETEREA ANNO-||tatiunculae
paucae ad praecepta Synta=||xis Varennianaee, per
IOACHI-||MVM CAMERA-||RIVM.|| ... ||**

Varennius, Joannes

Basileae, 1536

VD16 V 385

Genitivvs Post Nomen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69674](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69674)

S Y N T A X I S

L I N G V A E G R A E C A E, E A

potissimum complectens, quae à Latinis differ-

tiunt, IOANNE VARENIO

Mechliniensi Autore.

S Y N T A X I S N O M I N V M.

G E N I T I V V S P O S T
Nomen.

C O M P A R A T I V V M
genitium exigit, signi-
ficat rem excessam,
Ἀχιλλεύς ἰχυρότερός ἐστιν
Ἄαντι, Achilles est
fortior Aiace. ὁ δὲ νόσ χεῖ-
ρον, nihilominus. Hinc est, quod 1. Cor.
B rinth.

rinth. 13. μείζων δὲ τούτων ἢ ἀγάπη legimus, maior horum est charitas: pro, maior his. & ad Hebr. 3. καὶ ὅσον πλείονα ἔμω ἔχει ἢ οἶκος ὁ κατασκευάσας αὐτὸν, quanto ampliozem honorem habet domus qui fabricauit illam: pro, ampliozem domo, uel ampliozem quàm domus.

Et multo latius patet hic usus comparatiui cū genitiuo apud Græcos, quàm cum ablatiue apud Latinos. Frequenter enim illi per comparatiuū cum suo casu explicant, quæ Latinis uocibus eodem modo sermonis absurde dicerent. Sed addendum est quàm, aut aliud simile. Δεῖ προσέχειν τῷ ἐμπείρων δόξαις, ὅχ ἢ τῶν ἀκαδέξαις, assentire oportet opinionibus expertorum, non minus quàm demonstrationibus. καλλιόμ δεινὸν ποιεῖν φίλοις τῶν ὀθνεῖων, honestius est amicis benefacere, quàm alienis. τοῖς εἰδύσι τῶν ζήτωντων ἢ δῖων ἢ ἀγωγῆ, scientibus uita suauior est, quàm indagantibus. μᾶλλον νομίζω σε φίλον τοῦ ἐχθροῦ, magis puto te amicum, quàm hostem. κρείττων λόγος, excellentior

ἀγωγή ἢ ἐδύ
καί.

cellentior quàm dici posset. *κρείττω τῆς παιδείας* *παιδεία*
δοctrina
 τῆς παιδείας, excellentior quàm quem do-
 ctrina emendare posset. *κρείττω μίμψεως* *μίμψις*
accusatio.
 maior quàm ut reprehendi debeat. *σεβ-
 ρότορ* λόγων, firmior quàm dici posset.
ἰχυρότορ *πείθεις*, fortior quàm credi pos-
πείθειν
πρηνάθεο.
 set. *μείζον* λόγου ἔργου, opus maius quàm ser-
 mone explicari posset. *ἡττω* ὀργῆς, uel ἔρω-
 τος, minor quàm ut irasci, uel amare posset.

Construitur nonnunquam compara-
 tium mediante coniunctione ἢ, id est
 quandoque cum genitiuo, ὡμίλησα ἀρείο-
 σιν ἢ ὑμῶν. Quandoque cum eo casu quē
 postulat uerbum adiunctum, ὡμίλησα ἀ-
 ρείοσιν ἢ ἐπέμεινον ὑμῖν, cōuersatus sum cum ui-
 ris melioribus quàm uos estis. Quan-
 doque cum ἤτις, & accusatiuo, πλεον ἢ κατ'
 ἀνθρώπου, plus quàm secundum homi-
 nem. Quandoque cum infinitiuo, νόση-
 μα μείζον ἢ φέρειν, ægritudo maior quàm ut fe-
 ratur. Cui interdū interponit ὥστε aduer-
 biū digressiuū. Το νόσημα μείζον ἢ ὥστε δύναιτο
 φέρειν, ægritudo maior quàm ut posset ferri. At
 superlatiuū nihil horū post se admittit.

Admittunt etiam comparatiua plurima aduerbia, λίαν, πάνυ, μάλλον, & similia: ut πάνυ μείζον ἔστι, μάλλον ἐτοιμότερον, multo promptius. Verum superlatiua, quia significant summam intentionem, non item.

Superlatiua adsciscunt genitiuum, sed pluralem duntaxat, ἰχυρότατος ἀπάντων, fortissimus omnium. Cæterum illud, ἀεῖσα ἑαυτῷ διελέχθη, optime sui ipsius disseruit: ponitur loco huius, ἀεῖσα τῶν ἄλλων ἑαυτῷ διαλέξεων διελέχθη, optime aliarum sui ipsius disputationum disseruit, id est, inter alias. Non enim fit comparatio ad eam personam, quam significat genitiuus singularis, sed ad alias ipsius disputationes. Similiter, αὐτὸς αὐτῷ κρείττιστος, ponitur loco huius, κρείττιστος τῶν ἄλλων ἑαυτῷ πραγμάτων. Et ita in alijs.

Sunt etiam nomina quædam, non quidem superlatiua, sed in se habentia naturam quandam superlatiuorum eminentiam, & ob id similem superlatiuis sortiuntur constructionem, ut δῖα, μόνος, κορυφαῖος,

φᾶϑ, ἕξοχϑ. δία θεάων, *díua dearum.*
 μόνϑ ἀπάντων, *solus præ omnibus.* λο
 ευφᾶϑ, ἕξοχϑ πάντων, *excellens, exi-*
míus præ omnibus.

Attice ponitur superlatiuum pro com
 paratiuo, & illius constructionem obti
 net: quo fit, ut tūc addatur genitiuo tam
 singulari, quàm plurali. πλείονσσ ἐμόγη
 σα, pro πολλῶ πλείονσσ ἐμόγησα, *multo*
plus te laboraui. τὰ ἄρρῆνα λινητιώτατά
 ὄσι τῶν δήλεων, pro λινητιώτορα, *longe agi*
liores foemellis sunt masculi.

Et e contrario, comparatiua capiuntur
 loco superlatiuorum, πάντων ἑφώτορϑ
 ὡς ὁ Σωκράτης, pro ἑφώτατϑ. Sic prime
 Corinth. 13. μείζων ἢ τέτων ἡ ἀγάπη, *ma*
ior his charitas. μείζων dixit, pro μείση.
 Quale & illud Catulli,

Hesperie qui caelo luces iucundior ignis:
 pro, *iucundissimus ignis.*

Superlatiuum præter genitiuum ad
 mittit etiã aliquot adiectiua, πλείσα, πολ
 λῶ, ὄσον, & similia. πλείσα θυδαιμονέσα-

B 3 τϑ,

τῷ, maxime felicissimus. πολλῶν μάλιστα,
multo maxime. ὅσον πλείστον, quātum plu-
rimum. ὅσος μέγιστος, quantus maximus.

Præponunt etiam superlatiuus ὡς, me-
diante δυνάμει, aut οἷόν τε, aut alio simili.
ὁπλοῦσι στρατείας ὡς ἐδύνάτω κάλλιστα, arma
uit exercitū quām potuit pulcherrime.
ὡς οἷόν τε ἀρίστα, quām potuit optime.

Loco cuius etiam licet ponere partici-
pium uerbi γινώσκω, mutato superlati-
uo aduerbiali in nominale. Arist. 7. Poli-
ticῶν: ἢ ἡ πόλις κοινωνία τις ὅσων γίνεσθαι ζωῆς
ἢ γινώσκουσιν ἀρίστης, ciuitas est societas
quædam uitæ gratia quām fieri potest
optimæ.

Nomina adiectiua neutri generis acci-
piuntur nonnunquam abstractorum lo-
co, & more illorum admittunt geniti-
uum. τὸ σοφὸν τοῦ πατρὸς, pro ἢ σοφία τοῦ
πατρὸς. τὸ τῷ ἀνθρώπῳ κατὰ φύσιν, pro ἢ τῷ
ἀνθρώπῳ κατὰ φύσιν. τὸ ἀγαθὸν τῷ θεῷ, pro ἢ ἀ-
γαθότης τῷ θεῷ.

Adiectiua crebro regunt genitiuū ἐλλεί-
πειν, deficere γένεσθαι, ut μακάριος τῷ θεῷ,
id est,

id est, ἄνεκα τ' θεας, beatus qui ista uideris.

Adiectiua facta per α particulam priuatiuam, adsciscunt genitiuum uel accusatiuum, mediante præpositione πρὸς. ut ἀκληροῦ τῶν πατρῶων, exhæres patrimonio. ἀθέατο τ' ἀληθείας, uel πρὸς τὴν ἀληθείαν, qui non uidet ueritatem. ἀπιστοῦ τῶ του, uel πρὸς τὸ τρι, non credens huic.

Sic Virgil. in 9.

Fidusq; ad limina custos.

Nomina adiectiua possessiua aliquoties transeunt in substantiua neutri generis: & tunc habent genitiuum sui substantiui. ut pro ἰωνικῆ σολῆ, sæpe dicitur ἰωνιῶν τ' σολῆς, Ionica stola.

Sunt & alia quædam adiectiua, quæ substantiue posita genitiuum admittunt. εἰς ὄρον δόξης, pro εἰς ὅστω δόξαν. ὑπὸ μέγιστον δόξης, pro ὑπὸ μεγίστω δόξαν. ὑπὸ μέγα δόξης, pro ὑπὸ μεγάλῳ δόξαν.

Quod non solū fit in neutro, sed quandoq; etiam in eo genere, cuius est genitiuus adiunctus. πολλή τῆς ὁδοῦ, pro πολλὰ τῆς ὁδοῦ, uel πολλὴ ὁδός, multa uia.

B 4

ὁμῆ

ὠμὴν ῥιμείδ᾽, pro ὠμὸν ῥιμείδ᾽, uel
ὠμὴν μείς, pars cruda. πολλὴν τ᾽ σικελίας
ἐπέδραμν, pro πολλὴν τ᾽ σικελίας, multam
partem Siciliae incurrauit. οἱ ἡμίσεις τ᾽ ἄρ-
των, dimidia pars panum.

Item haec, ἄξι, ἀνάξι, ἀπῆρ, & si-
milia, genitiuo gaudent. Matth. 3. ποιή-
σατε καρπὸς ἀξίος ῥιμετανοίας, facite fru-
ctus dignos poenitentia. Luc. 10. ἄξι ὁ
ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, dignus est ope-
rarius mercede sua. ἀνάξι προσούτων δώ-
ρων, indignus tantis muneribus.

Et uerbalia in ἴσος, ποσεισῆος ὑπὸ τῆς δέξω, ποσεισῆος τοῦδε. Quæ differentiam signifi-
cant, ἕτερον, διάφορον, ἄλλο, & similia.
ἄλλ᾽ τῶνδε, alius ab hoc. διάφορον ἐκεί-
νου, ab illo diuersum.

Nomina priuatiua, ἀγνός, γυμνός, ὀρφανός,
γνιδέης. ut, γνιδέης πάντων, indigus
omnium. Et plenitudinis nomina, πλῆ-
σι πραγμάτων, ὑπὸ πᾶσι, πλήρης.

Quoduis adiectiuum partitiue posi-
tum, adsciscit genitiuum. οἱ γνήσιοι τῶν
δωρων, qui inter amicos ingenui sunt, qua-
le

le etiam illud Plinianum, Ovorum oblonga.

Cum significatur aliquid inesse siue adesse cuiuspiam, quod ad laudem siue vituperium pertinet, per genitiuum effertur. *ἀνὴρ μεγάλῃς ἀρετῇ*, uir magna uirtute. Quod & per accusatiuum dicitur, *σωκεδοχικῶς ἀνὴρ μέγας ἀρετῆν*.

Genitiuus quandoque per se positus, abominantis est. *ἐπιθροσύας*, ô licentiam hominum. *ἐπιτύχης*, ô fortunā. Ponuntur enim huiusmodi orationes loco harum, *ὦ ἐπιτύχης*, uel *φεύ ἐπιτύχης*.

D A T I V V S P O S T

Nomen.

Comparatiuū gaudet datiuo, significante quantitatem siue modum excessus. *μείζων ἐμῶ ἤνι δακτύλῳ*, maior me uno digito. *πολλῶ μείζων*, multo maior.

Adiectiua composita à *σὺν* & *ὁμοῦ*, datiuum postulant. *σὺντροφῶ ἐμοὶ*, colactaneus seu connutritus mihi. *ὁμόφροφῶ ἐκείνῳ*, cum illo eiusdem sententiæ. *ὁμόφροφῶ ἐμοὶ*, unanimis mecum.

B 5 Ad